
ІННОВАЦІЇ В УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Куценко В. Й.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЖИВЕ СПІЛКУВАННЯ – ОСНОВА ВИХОВАННЯ ТА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ

Для досягнення мети навчання – культурно-морального розвитку особистості та здобуття професійних знань сьогодні єдино вірним методом викладання є доброзичливе ставлення до студентів, живе спілкування – стосунки заради благочинного життя: надихання молоді людини добру, любові до оточуючих, нести користь ближньому заради радості життєдіяльності всіх. Це єдиний спосіб забезпечення сталого (життєдайного, довговічного) розвитку як особистості, так і трудового колективу та суспільства в цілому. Адже найвищою цінністю суспільства є духовно-морально вихована – культурна Людина, тому саме її культурно-професійний розвиток є головною соціальною метою будь-якої організації, особливо навчальної. Пріоритет моральності людини над її професійною інтелектуальністю добре визначив Ф. Рузвельт: *«Виховати людину інтелектуальною, не виховавши її морально, – означає виростити загрозу для суспільства»*. Отже, основними методами викладання є соціально-психологічні, що зорієнтовані на виховання морального окультурення (чистоти душі ученика) – основи набуття ним професійних знань та вмінь. До цих методів відносяться:

1) гуманізм, деонтологія – обов'язковість моральності та соціальної відповідальності НПП за душевний та професійний стан студентів, за гармонійний розвиток молоді людини. *«Навчання – це процес створення нових духовних цінностей, сумарним виразом яких є слово (живе спілкування)... Для справи потрібні сподвижники, як повітря, як сонце – вони збуджують, облагороджують, дають гарний приклад людям у боротьбі за добро»* – академік Ф.Т. Моргун [1].

2) доброзичливість ставлення до студентів як до своїх дітей. *«Місія школи, наше з вами найважливіше завдання, дорогий колега, – боротися за людину, подолати негативні дії і давати простір позитивним. А для цього необхідно, щоб особа вчителя робила найбільш яскравий, дієвий і благотворний вплив на*

особу учня» [3]. В. Сухомлинський не застосовував метод покарання: не ставив двійок;

3) особистий приклад виховання моральності в учнів. Плутарх слушно зазначив: *«Учень – це не посудина, яку потрібно наповнити, а світильник, який треба запалити, а запалити світильника може лише той, хто сам світить»* [3];

4) довіра до учнів, батьківська турбота про них, щоб вони довіряли нам. *«Бережіть дитяче довір'я, бо воно – це і є любов дитини до педагога – якраз у цьому осередді мудрої влади педагога над дитиною. На цьому довір'ї тримається прагнення дитини знаходити і знайти захист у вихователя. Дорожіть, як неоціненним скарбом, цим дитячим прагненням. До того часу, поки дитина дивиться з надією на вас і вірить у вас, ви – справжній вихователь, наставник, ви – учитель життя, ви – авторитет, живе втілення життєвої мудрості, ви – друг, товариш»* [3]. *«Ні про що не турбуватися – значить, не жити, а бути мертвим, адже турбота – рух душі, а життя – це рух»* – Г.С. Сковорода [2];

5) пізнання істини: не кількість передач формальних знань, а тлумачення їх сутності. *«Знання – ніщо без розуміння їхньої сутності»* – Платон. *«Нам недобре від того, що ми знаємо багато зайвого, а не знаємо найпотрібнішого: самих себе. Не знаємо того, хто живе в нас. Якби ми знали і пам'ятали те, що живе в кожному з нас, то життя наше було б зовсім інше»*. *«Шукаємо щастя по країнах, століттях, а воно скрізь і завжди з нами; як риба в воді, так і ми в ньому, і воно біля нас шукає нас самих. Нема його ніде від того, що воно скрізь. Воно схоже до сонячного саява – відхили лише вхід у душу свою»* – Сковорода [2];

6) простота навчання. *«У істини проста мова»*. *«Ми повинні бути вдячні Богові, що Він створив світ так, що все просте – правда, а все хибне – неправда»* [2];

7) діалог Сократа (між викладачем та студентом задля встановлення істини). Етик ототожнював знання з благом: *«Знання – добро, незнання – зло»*. Людину треба виховувати через живе спілкування: *«У діалозі народжується істина»*. Філософ стверджував: *«якщо один з співбесідників вважає себе розумнішим, то він повинен допомогти іншому знайти істину. Для цього він рекомендував прийняти позицію опонента і разом з ним довести її помилковість»* [4]. Перше та друге запитання стосуються лише проблеми, яку треба вирішити. Дискусія сприяє студента до самопізнання – виявлення нових цінностей життя. Діалог

сприяє увазі студента, який сам приходиться до істини (сутності економічних понять, явищ чи подій).

Сократ називав цей метод «обличчя» – образ, який сприяє «народженню» істини в голові учня. Ще такий життєстверджуючий діалог філософ називав «маєвтикою» (з грець. *акушерська справа*), адже «людина має знання від народження і по життю здатна їх згадувати». Метод доброзичливого діалогу попереджає непотрібні суперечки і доказувати істину не потрібно. Адже, коли не погоджується з нами співрозмовник і хочеться настійливо доказати йому та ще й з емоціями, то розмова переростає в суперечку, стає напруженою, недовірливою і безрезультатною. Так само малоефективний і монолог – починає тиснути, перешкоджає активності, зацікавленості, втомлює, а матеріал швидко забувається. На відміну від монологу (тиску передачі знань, вказівок, командно-адміністративних розпоряджень) такі доброзичливі діалоги навчають студентів думати і допомагають більшою мірою розуміти наставників-батьків. Учень і вчитель за методом діалогу перебувають у постійній взаємодії до пізнання істини.

Список використаних джерел:

1. Моргун Ф. Т. Керівники держав, не бійтеся бути святими / Ф. Т. Моргун. – Полтава : Полтав. літератор, 2003. – 246 с.
2. Сковорода Г. С. Твори : у 2-х т. / Г. Сковорода. – К. : Вид-во худож. літ. «Дніпро», 1972. – Т. 2. – 278 с.
3. Сухомлинський В. О. Сто порад учителям / В. О. Сухомлинський. – К. : Рад. шк., 1988. – 304 с.
4. Електронний ресурс. – Режим доступу : <http://thetuawasssi.ru/rizne/70708-narodzhuetsja-istina-v-superechci.html>

К. е. н. Максютенко І. Є.

Національний авіаційний університет (Україна)

ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ВІДКРИТТЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

Сучасний стан економічної, політичної та соціальної кризи в Україні формує найважливіше завдання державної політики зі створення дієвих механізмів реалізації інноваційної політики на різних рівнях – національному, регіональному й місцевому, й підвищення ролі інституту держави в даному процесі. Усвідомлення